

Digitaitokalenteri 3-6lk.

	3.luokka	4.luokka	5.luokka	6.luokka
Elokuu	<p>TUNNUKSIEN KÄYTTÖÖNOTTO</p> <p>☐ Microsoft 365 -tunnuksien käyttöönotto 3. luokalla.</p> <p>☐ Keskustellaan, millainen on turvallinen salasana ja millaista on vastuullinen ja turvallinen tieto- ja viestintäteknologian käyttö.</p>	<p>MEDIASSA TOIMIMINEN TURVALLISESTI</p> <p>☐ Keskustellaan, mikä on sosiaalinen media.</p> <p>☐ Pohditaan, millaista on turvallinen toiminta digiarjessa.</p> <p>☐ Opetellaan valitsemaan hyvinvointia edistäviä sovelluksia ja ohjelmia (ikärajat).</p>	<p>SÄHKÖISET PALVELUT</p> <p>☐ Wilma-tunnukset otetaan käyttöön 5. luokalla.</p> <p>☐ Itsearvioinnin tekeminen sähköisesti 5lk. eteenpäin.</p> <p>☐ Harjoitellaan vahvan salasanan muodostaminen.</p> <p>☐ Kerrataan, kenen puoleen kääntyä, jos kohtaa mediassa uhkaavaa/epämiellyttävää sisältöä.</p>	<p>SÄHKÖISET PALVELUT</p> <p>☒ Wilma-tunnusten herättely loman jälkeen.</p> <p>☒ Harjoitellaan kymmensormijärjestelmää</p>
Syyskuu	<p>MEDIASSA TOIMIMINEN</p> <p>☐ Harjoitellaan, millaista on toisia kunnioittava vuorovaikutus mediassa</p> <p>(kiusaamisen ehkäiseminen esim. puuttamalla ryhmästä sulkemiseen, kuvien ja tietojen levittämiseen ja perättömiin huhuihin).</p>	<p>NÄPPÄINTAIDOT</p> <p>☐ Harjoitellaan näppäintaitoja.</p>	<p>OMA MEDIAN KÄYTTÖ</p> <p>☐ Harjoitellaan oman mediankäytön tarkastelua esim. mediapäiväkirjan avulla.</p> <p>☐ Keskustellaan turvallisuutta vaarantavista tilanteista ja tekijöistä (netti-identiteetti, vihapuhe, seksuaalinen houkuttelu).</p>	<p>YKSITYISYYS DIGIARJESSA</p> <p>☒ Havainnoidaan, miten digipalvelut keräävät tietoja (esim. sovellukset some, tekoäly).</p> <p>☒ Harjoitellaan tunnistamaan riskitilanteet digitaalisissa palveluissa (netti-identiteettien epäluotettavuus, vihapuhe, seksuaalinen houkuttelu).</p>
Lokakuu	<p>NÄPPÄINTAIDOT</p> <p>☐ Aloitetaan näppäintaitojen harjoittelu.</p>	<p>TEKSTIN TUOTTAMINEN</p> <p>☐ Harjoitellaan kirjoittamaan tekstiä tekstiasiakirjaan.</p> <p>☐ Opetellaan kopioimaan, liittämään ja leikkaamaan tekstiä.</p> <p>☐ Harjoitellaan tekstin muokkaamista (esim. fontti, riviväli, kappalejako).</p> <p>☐ Harjoitellaan tallentamaan tiedosto ja lopuksi etsitään tallennettu tiedosto kansioista.</p>	<p>TIEDON KRIITTINEN ARVIOINTI</p> <p>☐ Harjoitellaan lähdekriittisyyttä etsimällä tietoa useista lähteistä ja tarkastellaan, mitä eroa eri lähteillä on.</p> <p>☐ Opetellaan tunnistamaan valheelliseen ja harhaanjohtavaan tietoon liittyviä ilmiöitä mediassa, kuten dis- ja misinformaatio, deepfake, valeutiset.</p>	<p>LÄHTEIDEN KÄYTTÖ</p> <p>☒ Harjoitellaan lähteiden käyttöä ja merkintää.</p> <p>☒ Opetellaan, mikä on esim. kuviin liittyvä CC-lisenssi.</p> <p>☒ Samalla kerrataan tekijänoikeuksien perusteet ja niiden tärkeyden ymmärtäminen.</p>
Marraskuu	<p>ERILAISET MEDIASISÄLLÖT</p> <p>☐ Keskustellaan mediasisältöjen kohderyhmistä ja sisältöjen tarkoituksesta (ikärajat).</p> <p>☐ Harjoitellaan, että mediasisällöillä on eri tarkoituksia: vaikuttava, viihdyttävä, kaupallinen, tietoa välittävä.</p>	<p>ERILAISET MEDIASISÄLLÖT</p> <p>☐ Tarkastellaan ohjatusti, millaisia mielikuvia mediasisällöt (esim. mainokset, kuvat) välittävät, ja miten tietty vaikutelma luodaan.</p>	<p>TIEDONHAKU</p> <p>☐ Harjoitellaan tekemään tarkennettu haku.</p> <p>☐ Nimetään ajatuksia ilmaisevia ja vaikuttavia mediasisältöjä kuten mielipidekirjoitus, arvostelu, vlogi, meemi.</p>	<p>DIAESITYKSEN TEKEMINEN</p> <p>☒ Tehdään esitys PowerPointilla (teksti, kuvat, rakenne, siirtymät, animaatiot).</p> <p>☒ Projektin tekemisessä voidaan hyödyntää yhdessä tuottamista eli muokataan yhdessä työstettävää dokumenttia.</p>
Joulukuu	<p>TIEDONHAKU JA KRIITTINEN ARVIOINTI</p> <p>☐ Harjoitellaan etsimään tietoa netistä.</p> <p>☐ Harjoitellaan muodostamaan yksinkertaisia hakusanoja.</p> <p>☐ Arvioidaan kriittisesti löydettyä tietoa: totta vai tarua. Mikä on luotettavaa tietoa.</p>	<p>KUVA-/VIDEOPROJEKTI</p> <p>☐ Harjoitellaan tekemään yksinkertainen animaatio (kuvat ja kuvakulmat, rajaukset, äänet).</p> <p>☐ Kuvien muokkaus esim. lisäämällä elementtejä tai muokkaamalla värisävyjä.</p> <p>☐ Valmiiden kuvien osalta huomioidaan, että käytetään vain kuvia, joiden käyttöön on lupa (Esim. Bixabay)</p>	<p>DIAESITYKSEN TEKEMINEN</p> <p>☐ Harjoitellaan tekemään diaesitys PowerPointilla ryhmätyönä.</p> <p>☐ Voidaan tehdä esitys hyödyntämällä tiedonhaun pohjalta löydettyjä tietoja ja kuvia.</p> <p>☐ Harjoitellaan palauttamaan tehtävä.</p>	<p>TURVALLISUUS DIGIPALVELUISSA</p> <p>☐ Harjoitellaan lähettämään sähköposti ja vastataan siihen hyvien tapojen mukaisesti.</p> <p>☒ Harjoitellaan henkilötietojen turvallista käyttöä verkossa (mitä tietoja jaetaan).</p>

	3. luokka	4. luokka	5. luokka	6. luokka
Tammikuu	<p>TEKSTIN TUOTTAMINEN</p> <p>☐ Harjoitellaan tuottamaan sähköiseen tekstiasiakirjaan tekstiä ja muokkaamaan sitä (esim. otsikko, fontti).</p> <p>☐ Harjoitellaan liittämään tekstiasiakirjaan kuva.</p> <p>☐ Harjoitellaan tallentamaan tiedosto.</p>	<p>TIEDONHAKU JA KRIITTINEN ARVIOINTI</p> <p>☐ Harjoitellaan tiedonhakua etsimällä tietoa ajankohtaisista asioista ja ilmiöistä.</p> <p>☐ Keskustellaan, miten verkossa oleva tieto on muodostunut (tekijänoikeus).</p> <p>☐ Harjoitellaan tiedon luotettavuuden arviointia.</p>	<p>TURVALLISUUS DIGIPALVELUISSA</p> <p>☐ Pohditaan, mikä on tekoäly ja miten se vaikuttaa arkeemme.</p> <p>☐ Harjoitellaan yksityisyydensuojan periaatteita, eli mitä tietoja kannattaa jakaa muille ja mitä ei.</p>	<p>TEKSTINKÄSITTELY ja näppäintaidot</p> <p>☒ Harjoitellaan tekstinkäsittelyohjelman perusteita (esim. kuvan rivitys tekstiin, tekstin leikkaaminen ja liittäminen, tekstin tasaus).</p> <p>☒ Näppäintaitojen harjoittelu</p>
Helmikuu	<p>TURVALLISUUS</p> <p>☐ Kerrataan, että kuvattavalta kysytään lupa aina.</p> <p>☐ Käydään läpi, millaisia tilanteita oppilaat ovat kohdanneet mediassa, ja miten he ovat toimineet haastavissa/epäilyttävissä tilanteissa.</p>	<p>NÄPPÄINTAIDOT</p> <p>☐ Näppäintaitojen harjoittelu.</p>	<p>NÄPPÄINTAIDOT</p> <p>☐ Näppäintaitojen harjoittelu.</p>	<p>ERILAISET MEDIASISÄLLÖT</p> <p>☒ Harjoitellaan tunnistamaan mediasisältöjen kanta-aottavia ja vaikuttamaan pyrkiviä piirteitä (toisto, huumori).</p> <p>☒ Havainnoidaan mediaa esim. seuraamalla uutisia.</p>
Maaliskuu	<p>OHJELMOINTI</p> <p>☐ Havainnoidaan yhteiskunnassa esiintyvää ohjelmointia ja robotiikkaa.</p> <p>☐ Voidaan hyödyntää esim. Sphero-palloja ohjelmoinnin konkretisoinnissa.</p>	<p>DIAesityksen tekeminen</p> <p>☐ Harjoitellaan tekemään diaesitys PowerPointillä.</p> <p>☐ Noudatetaan vaiheittaisia ohjeita.</p> <p>☐ Palautetaan tehtävä.</p>	<p>OHJELMOINTI</p> <p>☐ Harjoitellaan ohjelmointia esim. Scratch-sovelluksen avulla.</p> <p>☐ Harjoitellaan laatimaan täsmällisiä ja yksityiskohtaisia toimintaohjeita.</p>	<p>TAULUKKOLASKENTA JA DIAGRAMMIT</p> <p>☒ Harjoitellaan taulukkolaskennan perusteet.</p> <p>☒ Opetellaan tekemään yksinkertainen taulukko ja siitä diagrammi.</p> <p>☒ Harjoitellaan lukemaan taulukoita, diagrammeja ja kuvaajia.</p>
Huhtikuu	<p>DOKUMENTOINTI</p> <p>☐ Harjoitellaan dokumentointia ja arviointia tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen eli tallennetaan esim. omasta työstä otettu kuva sähköisenä M365 alustalle talteen.</p>	<p>OHJELMOINTI</p> <p>☐ Harjoitellaan ohjelmointia esim. Sphero-pallot, code.org tai paperikoodaus</p> <p>☐ Harjoitellaan liittämään laitteeseen oheislaitteita, myös langattomasti, esim. sphero-pallo.</p>	<p>HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN</p> <p>☐ Käydään läpi ergonomian, taukojen ja työskentelyasentojen merkitys hyvinvoinnille.</p> <p>☐ Keskustellaan liikkumista seuraavista digisovelluksista (esim. eri urheilukellot, erilliset askelmääriä mittaavat sovellukset).</p>	<p>OHJELMOINTI</p> <p>☒ Harjoitellaan graafisen ohjelmointiympäristön käyttöä esim. Scratch.</p> <p>☒ Harjoitellaan tekemään oma animaatio tai peli.</p>
Toukokuu	<p>VASTUULLINEN TOIMINTA MEDIASSA</p> <p>☐ Harjoitellaan mediassa toimimisen keskeisimpiä asioita (käyttötavat, käytöstavat, turvataidot).</p> <p>☐ Muistutetaan, että kysytään aina lupa kuvaamiseen kuvattavilta.</p>	<p>VASTUULLINEN TOIMINTA MEDIASSA</p> <p>☐ Kerrataan mediassa toimimisen tärkeät periaatteet (turvataidot, käyttötavat ja käytöstavat).</p> <p>☐ Muistutetaan: kysytään aina lupa kuvaamiseen kuvattavilta.</p>	<p>VASTUULLINEN TOIMINTA MEDIASSA</p> <p>☐ Kerrataan mediassa toimimisen hyvät tavat (käyttötavat ja käytöstavat, digiturvataidot).</p> <p>☐ Keskustellaan omasta hyvinvoinnista mediassa (esim. ajankäyttö, ikäraajat, kiusaaminen mediassa).</p> <p>☐ Muistutetaan: kysytään aina lupa kuvaamiseen kuvattavilta.</p>	<p>VASTUULLINEN TOIMINTA MEDIASSA</p> <p>☒ Harjoitellaan tunnistamaan, milloin mediakäyttö tukee ja milloin heikentää omaa hyvinvointia.</p> <p>☒ Kerrataan, mitä tarkoittaa tietoturva ja yksityisyydensuoja.</p> <p>☒ Keskustellaan jokaisen vastuusta kiusaamisen ehkäisyssä mediaympäristöissä.</p> <p>☒ Muistutetaan: kysytään aina lupa kuvaamiseen kuvattavilta.</p>

Mänttä-Vilppulan tieto- ja viestintäteknologiset tavoitteet 4. luokan jälkeen	Mänttä-Vilppulan tieto- ja viestintäteknologiset tavoitteet 6. luokan jälkeen
<ul style="list-style-type: none"> - tunnistaa tietokoneohjelmien peruskäyttöperiaatteet (esim. uuden tiedoston avaaminen, tallentaminen, tekstin muokkaustavat) - hallitsee tekstinkäsittelyn alkeet (fontti, riviväli, kappelejakko) ja harjoittelee esitysgraafikkaohjelman käyttöä (PowerPoint) - harjoittelee näppäimistöllä kirjoittamista molempia käsiä hyödyntäen - harjoittelee tallentamista ja tulostamista opettajan johdolla - on harjoitellut kuvan käsittelyä, videon kuvaamista ja editointia sekä animaation tekemistä - on tutustunut ohjelmointiin (esim. paperikoodaus, Scratch, Sphero-pallot, Code.org) - on harjoitellut netiketin noudattamista ja netin käyttö- ja käytöstapoja (esim. salasana, ikärajat, yksityisyys) - tiedostaa ergonomiset ja terveydelliset näkökulmat (kuten ruutu-aika, työskentelyasennot, tauot) - on harjoitellut digiturvataitoja - arvioi omaa tvt-osaamistaan ja asettaa itselleen tvt-oppimistavoitteita opettajan johdolla (itsearviointi) - ymmärtää digilaitteiden hyötykäytön mahdollisuuksia - ymmärtää vastuullisen käyttäytymisen pelisäännöt sosiaalisessa mediassa - harjoittelee tiedoston tallentamista peda.netin omatilaan tai M365 ympäristöön omaan kansioon. - hallitsee tiedonhaun alkeet (mm. lähteiden luotettavuus) - osaa käyttää tietoteknisiä laitteita koulun yhteisten pelisääntöjen mukaisesti vastuullisesti 	<ul style="list-style-type: none"> - osaa käyttää useita ohjelmia samanaikaisesti ja siirtää tietoa leikepöydän välityksellä eri ohjelmien välillä (kopio-liitä/ leikkaa-liitä) - ymmärtää tvt:n keskeiset käsitteet käyttääkseen tvt:tä oppimisen tukena (esim. media, sovellus, selain, vahva salasana, käyttäjätunnus, tallennuspaikka, PowerPoint, tekstiasiakirja) - osaa lisätä tekstiin tai esitykseen objekteja ja muuttaa niiden kokoa/paikkaa (esim. kuvan rivitys tekstin joukkoon, viiva, nuoli yms. lisääminen) - osaa kirjoittaa tekstiä prosessina, jossa tekstiin palataan ja sisältöä muokataan tekstinkäsittelyohjelmalla (tiedoston tallentaminen, uudelleen avaaminen, muokkaaminen, uudelleen tallentaminen) - osaa kopioida, liittää ja leikata tekstiä - on harjoitellut kirjoittamaan kymmensormijärjestelmällä - osaa tuottaa ja muokata kuvaa, ääntä ja videota - osaa esittää tietoa esitysgraafikkaohjelmalla: tekstin, kuvan ja tehosteen lisääminen diaan sekä - osaa luoda yksinkertaisen taulukon taulukkolaskentaohjelmalla - on tutustunut ohjelmoinnin perusteisiin ja osaa toteuttaa pienimuotoisen ohjelmointitehtävän itsenäisesti - osaa noudattaa netikettä (tekijänoikeudet ja lähdekritiikki) sekä ymmärtää omien henkilötietojen käytön vaatimukset ja riskit - kiinnittää työskentelyssä huomiota terveellisiin ja ergonomisiin työtapoihin - osaa valita aiheeseen sopivia ja monipuolisia ilmaisutapoja erilaisissa tvt:n avulla toteutettavissa oppimistehtävissä - osaa työskennellä yhteisöllisesti verkkoympäristössä (esim. antaa verkossa palautetta ja hyödyntää itse saamaansa palautetta) - pyrkii käyttäytymään vastuullisesti sosiaalisessa mediassa - saa kokemuksia tieto- ja viestintäteknologian käyttämisestä vuorovaikutuksessa koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa myös kansainvälisissä yhteyksissä - tiedostaa tietoturvan ja yksityisyydensuojan merkityksen (esim. somen yksityisyysasetusten muuttaminen) - osaa tallentaa aineistoa esim. pedanetin omatila tai M365 tiedostoihin - osaa hakea tietoa tietoverkosta - osaa merkitä työskentelyssä käyttämänsä lähteet - osaa arvioida hakutulosten luotettavuutta - on harjoitellut työskentelyä verkkoympäristössä esim. pedanet tai M365 ja tiedonhaku internetissä)